

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

103/03.031/2014

HALL § 75

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantar ryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa; toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnilta, kuntayhtymiltä ja muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta ja toimittamaan sen viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunto pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivulta](http://www.sivulta) osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän lausunnossa keskitytään ai-noastaan kuntayhtymiä koskevaan kuntalakiluonnoksen osaan.

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuntayhtymän kannalta merkittävintä ovat esitetyt muutokset kuntayhtymän alijäämän kattamisesta ja siihen liittyvästä arviointimenettelystä. Samoin muutoksia on esitetty kuntayhtymän perustamisen, lakkauttamisen, velkojen ja varallisuuden määrittämiseen.

Kuntayhtymän velkojen osalta on todettavissa, että viimekädessä kuntayhtymän velat ovat omistajakuntien velkoja, jotka olisi hyvä huomioida myös omistajien taseissa ja siten lakiluonnoksessa

esitetty uusi käsite kunnan toiminta voisi paremmin kuvata toimintaa yhteen sovitettuna kokonaisuutena. Kuntayhtymän sääntöjen suhteen lainsäädännössä olisi syytä tarkemmin määritellä äänivaltaan, omistukseen, velkoihin ja varoihin sekä purkamiseen liittyviä sääntöjä, koska näistä sopiminen ison omistajajoukon kesken voi muodostua hankalaksi, etenkin jos kuntayhtymä on perustettu lakisääteistä toimintaa varten.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta on tarkoitus laajentaa koskemaan myös kuntayhtymiä. Kuntayhtymän arviointimenettelystä vastaisi ministeriöstä riippumaton selvityshenkilö, jos kuntayhtymä ei uuden lain määrittelemässä ajassa saa katettua alijäämiä. Selvityshenkilön tehtävänä on tällaisessa tapauksessa laatia sopimusehdotus kuntayhtymän talouden tasapainottamiseksi tarvittavaksi toimenpidekokonaisuudeksi. Alijäämän syistä riippuen selvityshenkilön esittämä toimenpidekokonaisuus voisi sisältää sekä kuntayhtymään että jäsenkuntiin kohdistuvia toimenpiteitä.

Kuntayhtymältä voitaisiin edellyttää tuottavuutta parantavia toimenpiteitä. Jos alijäämän syynä on esimerkiksi kuntayhtymän jäsenkuntien taholta tapahtunut kuntayhtymän menojen alibudjetointi, toimenpide-ehdotukset koskisivat kuntien maksuosuuksia kuntayhtymille. Tältä osin olisi menettelytapaa ja siihen sisältyviä taloudellisia laskentaperiaatteita yksityiskohdiltaan selkeytettävä. Esimerkiksi erikoissairaanhoidon kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien on vaikea tarkasti ennustaa ja hallita kuntalaisten sairastavuuden vuosittaista vaihtelua eri sairausryhmissä. Tällaiset vaihtelut kysynnässä voivat myös johtaa alijäämien syntymiseen huolellisesti valmistellusta budjetoinnista huolimatta. Olisi esitettävä selkeä ja yksiselitteinen ratkaisu niihin tapauksiin, joissa toimenpiteistä huolimatta alijäämiä ei pystytä kattamaan.

Omistajaohjauksen ongelmat ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kaltaisen lakisääteisen toiminnan ohjaus tulee ratkaista muulla kuin lainsäädännöllä.

Päätös: Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Lisätiedot: Lisätietoja tästä asiasta antaa sairaanhoitopiirin johtaja Matti Nupponen, puh. 044 351 2500, sähköposti matti.nupponen@esshp.fi.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Mikkelissä 16.6.2014

Jaana Virtaniemi
toimialasihteeri